

Osnivanje Državnog ribolovnog poduzeća »Neretva« u Opuzenu

U zakonu o Petogodišnjem planu razvitka narodne privrede N. R. Hrvatske predviđeno je među ostalim; da se na rijeci Neretvi razvije i unaprijedi uzgoj jegulje i cipala i da se na području Glogočkog jezera izgradi moderan ribnjak.

Prilazeći izvršenju zakona o Petogodišnjem planu Ministarstvo ribarstva N. R. H. u čiju nadležnost spada izvršenje zadataka u pogledu ribarstva, odlučilo je, da u Opuzenu na Neretvi osnuje jedno ribolovno poduzeće, koje će da izvrši postavljene zadatke. Prije osnivanja poduzeća pregledala je jedna komisija teren na Neretvi i njenim pritokama kao i na jezerima, koja ulaze u sastav područja Neretve i imaju veze sa njom preko rječica i potoka ili su u vezi sa samim morem. Pregledom terena ustanovili su, da Glogočko jezero nije podesno za izgradnju ribnjaka nego su predvidili, da bi područje rijeke Norina bilo mnogo podesnije poglavito za slatkovodnu ribu. Glogočko jezero trebalo bi da uđe u sastav lagunarnog ribnjaka, koji bi trebalo izgraditi do samog mora. Iz daljnijeg izlaganja vidi se, da je novoosnovano poduzeće dobilo u zadatku, da izgradi u području rijeke Norin ribnjak za uzgoj šarana, koji će u glavnom služiti za poribljavanje voda, koje spadaju u donji tok Neretve.

Osim toga uočene su i velike griješke u pogledu ribolova na Neretvi i njenim pritokama, pogotovo radi toga što dosada vlada na tom području anarhija u pogledu iskorišćavanja voda i riba. Velika poteškoća za razvijanje pravilnog ribolova je činjenica, da na ovom području bilo tko hvata ribu bez ikakove dozvole i kontrole. Ograničenja u pogledu ribolova bilo u vremenu bilo u odnosu na veličinu i spolnu zrelost ribe nije bilo, niti se vodila kontrola nad ribolovcima i alatom, sa kojim su lovili. Prema tome ne moramo ni sumnjati u to da je svaki lovio sve što mu je došlo do ruke i to bilo u koje doba.

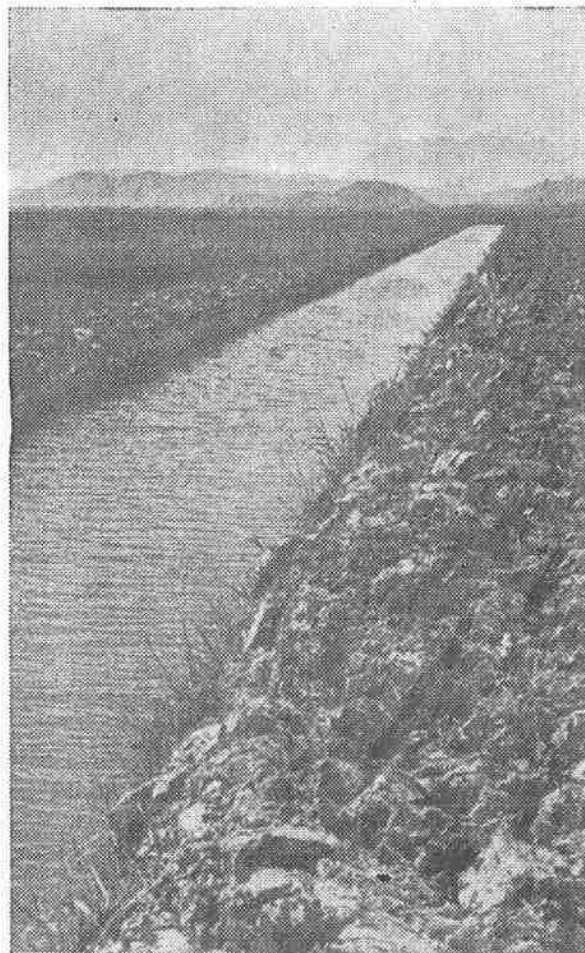
Na koncu treba istaći i to, da se ogromna količina ribe lovila dinamitom ili kojim drugim eksplozivnim sredstvima i da još i danas postoje u nekim selima na području Neretve organizirani krivolovci koji vrše ribolov eksplozivima. Kazne za dinamitaše su oštre ali pored svega toga i dandanas se čuje po koja eksplozija u vodama Neretve pogotovo na samom ušću Neretve u more. Radi boljeg upoznavanja mentaliteta dinamitaša iznijet ću slučaj, koji se nedavno dogodio. Naš čuvar ribolova drug Oršulić Mate uhvatio je na djelu dinamitaša Bartulović Antu iz Blaca, kako baca dinamit u Strugu kod Modrića. Bartulović je prije nekoliko dana bio izišao sa prisilnog rada, na koji je bio osuđen radi bacanja dinamita u rijeku Neretvu. Iz toga se vidi ča postoje nepopravljive osobe koje ne mogu da umire svoju strast za nedozvoljenim lovom.

O lovu ribe na rijeci Neretvi nije vođena točna statistika koja bi odgovarala stvarnom ulovu, jer su se podaci kupili od samih ribara, koji su davali proizvoljne brojke tako, da zasada imademo vrlo nejasnu sliku o prijašnjoj produkciji i ulovu ribe.

Privatnici i stare zadruge nisu mogli da iskoriste Veliku Rijeku jer nisu imali dovoljno oruđa i alata, a prema pretpostavkama i sadašnjem iskustvu Neretvom odlazi veoma velika količina ribe u more. Imade još mnogo nedostataka, koji su od manjeg značaja ali ipak utiču na ulov ribe i snabdijevanje tržišta sa ribom, a to su u glavnom nemogućnost ostvarenja jednog kolektiva, koji bi

mogao da okupi veći broj ljudi potrebnih za potpuno i pravilno iskorištavanje rijeke Neretve.

Ministarstvo ribarstva imajući u vidu sve nedostatke i griješke, koje su dosada učinjene odlučilo je da osnuje jedno ribolovno poduzeće i da njemu povjeri zadatke za organizaciju lova na rijeci Neretvi. Poduzeće imade naslov: Državno ribolovno poduzeće »Neretva«, Opuzen. Povjereni su mu zadaci:

Novi kanal sa Male Neretve na Glogočko jezero

1. Organizacija rada ribarskih zadruga na području Donje Neretve, snabdijevanje zadruga sa potrebnim alatom i materijalom. Dodjela zadrugama ribolovnih voda za iskorišćenje uz ribolovne dozvole.

2. Organizacija ribolovnih brigada u vlastitoj režiji za vršenje ribolova u državnom sektoru na važnijim ribolovnim objektima.

3. Uređenje pravnih odnosa ribolovnih zakupa i izdavanje dozvola profesionalnim i športskim ribarima.

4. Vođenje statistike o ribarskom alatu i ulovu ribe.

5. Organizacija ribarskog nadzora na rijeci Neretvi za suzbijanje ilegalnog lova riba.

6. Izgradnja lagunarnih ribnjaka na ušću Neretve za uzgoj cipala i jegulja, a na području rijeke Norina ribnjaka za uzgoj šarana i šaranskog mlađa za nasadivanje otvorenih voda.

7. Zaštita i unapređenje ribarstva na Neretvi u vezi sa predviđenim melioracijama Ministarstva poljoprivrede.

8. Poribljavanje plemenitom ribom voda na području Donje Neretve. Izgradnja i čuvanje zaštitnih plodišta za ribu.

9. Preuzimanje i nakup ribe od privatnika i zadruga te otprema ribe na planski predviđena tržišta.

Pored ovih zadataka novog poduzeća vršit će već postojeća Ribarstvena stanica u Opuzenu naučna ispitiva-

Prvi put u povijesti ribarstva Dalmacije pregrađuje se sa mrežama i Velika Neretva, koju dosada nije nitko pokušao da pregradi niti je u njoj ribu sa ovim tipom mreža »trata« lovio.

Velika Neretva se pregrađuje uzvodno od ušća ispod mjesta Komina. Pregrađivanje je započelo 8. X. 1948.

Način pregrađivanja rijeke koji je primijenjen na Neretvi, predstavlja jednu kombinaciju između domaće metode rada i rada sa modernim mrežama u zapadnoj Evropi.

Ribar prebire lovinu

nja voda Donje Neretve i to osobito promjene saliniteta vode, promjene fito- i zoo-planktona, uticaj vještačkog gnojenja vode na produkciju u ribnjacima i poluribnjacima.

Na koncu vršit će se promatranje selenja riba u rijekama i to uglavnom jegulja i morske ribe, koja zalazi u rijeku Neretvu.

Zasada je poduzeće u stvaranju, ali je ribolov na Neretvi već organiziran. Ove godine državni sektor vrši ribolov na Maloj Neretvi.

Na Maloj Neretvi pregrađuje se rijeka kod mjesta Trna i to sa tri trate, koje su postavljene jedna do druge i zatvaraju cijelu normalnu širinu rijeke. Trate su čvrsto pribijene uz dno rijeke tako, da sva voda koja protječe rijekom, prolazi kroz mreže. Isto tako je pregrađena Crna rijeka kod Rogotina samo za razliku od M. Neretve sa jednom jedinom tratom, koja je mnogo veća od pojedinih trata sa M. Neretve.

Ova kombinacija prilagođena je domaćim prilikama. Uglavnom prvi puta se primijenjuje ovaj način lova, koji obećaje, da će donijeti dobre i interesantne rezultate. Radove izvodi posada ribarskog broda »Dalmacija« -pod nadzorom drugova Šutić Ante, Ruić Luke i Vuković Emanuela. Isti drugovi su vrlo zaslužni za organizaciju rada na cjelokupnom ribolovu na području Donje Neretve.

Mreže za ribolov izrađene su u Splitu pod rukovodstvom stručnjaka Ruić Luke uz suradnju drugova Vukovića, Talaić Šimuna, Mataga Petra i drugih.

Narod Neretve prati sa velikim interesovanjem radove na postavljanju mreža i sa nestrpljenjem očekuje rezultate, koji će se postići novim načinom ribolova. Poslije svršetka ribolova na Neretvi iznijet ćemo rezultate i uporediti ih sa prijašnjim, da bi mogli dobiti pravu sliku o uspjehu.

Ljudevit Čik

O gradnji malih ribnjaka

Slatkovodno ribarstvo NR Srbije danas stupa krupnim koracima napred. Naročitog zamaha uzima gajenje šarana u veštačkim ribnjacima. Prema Petogodišnjem planu za državni sektor predviđena je izgradnja veštačkih ribnjaka na površini od 55.000 ha. Radovi na podizanju ovih ribnjaka su u toku i neće proći dugo vremena a ogromne površine zemljišta, koje na drugi način ne mogu da se iskoriste, davaće lepe prinose veštački odgajenih riba.

Državni sektor prema planu gradi ribnjake na velikim površinama i on će obuhvatiti ogromne komplekse

zemljišta koje danas leže neiskorišćene. Za ovako velike ribnjake osnivaju se naročita preduzeća, t. zv. ribarska gazdinstva koja će proizvoditi plemenitog šarana od ikre do ribe za jelo i za priplod.

Iako državni sektor gradi ribnjake na velikim površinama, to ne znači da ribnjaci nemogu da se grade i na malim površinama. Naprotiv, ribnjaci mogu da se podignu na svakom mestu i u svakoj veličini samo ako terenske prilike odgovaraju izvesnim zahtevima. Kod nas ima dosta pogodnih malih površina od pola do nekoliko hektara površine, naročito tamo gde protiče reka ili potok. Na ža-